

ONE PAGE INFORMATION

หลักสูตร Patient Safety Curriculum Guide Multi-Professional (WHO) เป็นหลักสูตรขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) โดยทางสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ขออนุญาตการใช้หลักสูตรนี้ เป็นแกนกลางในการประสานกับสถาบันการศึกษาด้านสุขภาพในสาขาวิชาชีพต่างๆ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ทันตกรรม เป็นต้น และ แปลหลักสูตรเป็นภาษาไทย โดย รศ. นพ. สมพันธ์ ทศนิยม คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะ รวบรวมแปลเป็นภาษาไทยประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ Part A: Teacher Guide และ Part B: Curriculum Guide Topics (๑๑ modules) และสรพ. ได้ร่วมมือกับ Dr. Agnes Leotsakos. Team header, Department of Service Delivery and Safety, WHO, Geneva, Switzerland. และคณะมาร่วมทำ Workshop ในประเทศไทยตามคำเชิญของ สรพ. เพื่อแนะนำหลักสูตรและเชิญองค์กรวิชาชีพเข้าร่วมรวม ๑๓๓ แห่ง ภายใต้ยุทธศาสตร์ Share Chain Shape Change และได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ Training for Trainer หลักสูตร Patient Safety Curriculum Guide Multi- Professional โดยวิทยากรจากองค์การอนามัยโลก(WHO) มีการเซ็นลงนามร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพทางสาธารณสุข ได้แก่ แพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา สมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย(กสพท.) และจะทำให้การเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่อง Patient Safety ในหลักสูตรของทุกสถาบันครอบคลุมตามแนวทางการสอนความปลอดภัยในผู้ป่วยทุกหัวข้อ และมีเนื้อหาสาระเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

คู่มือในหลักสูตรนี้ประกอบด้วย

๑. สอนวิธีการทำงานอย่างเป็นทีม การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพสามารถได้ผลด้านบวกทันทีต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ความสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพมีมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น การเพิ่มขึ้นของอุบัติการณ์ของความซับซ้อน และความเชี่ยวชาญเฉพาะในการให้การดูแล การเพิ่มขึ้นของโรคที่พบบ่อย การเพิ่มขึ้นของโรคเรื้อรัง การขาดแคลนกำลังคนทั่วโลก และการเริ่มเรื่องจำนวนชั่วโมงทำงานที่ปลอดภัย

๒. สอนความสำคัญของการสื่อสารที่ต้องให้ชัดเจนได้สำหรับบุคลากรทุกระดับ โดยทุกคนต้องเขียนบันทึกการสื่อสารอย่างถูกต้องลงในบันทึกการดูแลสุขภาพ การส่งต่อข้อมูลไม่ว่าด้วยวาจาหรือการเขียนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและไม่ง่าย นอกจากนี้คุณภาพของการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยกับผู้ให้บริการสุขภาพที่ให้การรักษามีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับผลลัพธ์ของการรักษา

๓. เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย และผู้ดูแลที่จะให้เกิดการสร้างและคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมความปลอดภัยของผู้ป่วย

๔. จัดการกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ การให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา, การขอโทษ เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต้องรีบดำเนินการให้เกิดความพึงพอใจโดยทันที

๕. ผู้ป่วยต้องได้รับความปลอดภัยอย่างสูง การออกแบบระบบการดูแลที่ดีล้วนส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ซึ่งผู้ป่วยจะต้องได้รับการดูแลให้ปลอดภัยที่สุด

๖. สร้างรากฐานของความรู้และทักษะในการเตรียมนักศึกษา สำหรับปฏิบัติการในคลินิก โดยนักศึกษาจะต้องทราบแนวทางการจัดการความปลอดภัยของผู้ป่วยดังกล่าว เพื่อนำไปปรับใช้กับบริบทของแหล่งฝึกต่อไป

๗. สร้างกำลังคนในอนาคต ให้มีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยตรงกับความต้องการในสถานการณ์ที่ซับซ้อนในปัจจุบัน

๘. พัฒนาคู่มือความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ และการปฏิบัติที่ไม่ปลอดภัย และการลงมือปฏิบัติเพื่อการป้องกัน และหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

คู่มือในหลักสูตรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาตั้งแต่ ปี ๒๐๐๙ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วน A คือ คู่มือสำหรับผู้สอน และ ส่วน B คือ หัวข้อความปลอดภัยของผู้ป่วย ๑๑ หัวข้อ

ส่วน A หมายถึง คู่มือสำหรับผู้สอน เป็นบทนำที่นำเสนอแนวคิด และหลักการเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย และให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีการสอนความปลอดภัยของผู้ป่วยที่ดีที่สุด ดังนี้

๑. เป็นส่วนสนับสนุนที่จะให้ความรู้ และให้เครื่องมือช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้สอนเรื่องความปลอดภัย

๒. แสดงแนวคิดเชิงระบบในการเสริมสร้างศักยภาพของสถาบัน

๓. ให้ข้อมูลพื้นฐานถึงวิธีการเลือก และการสอนแต่ละหัวข้อ

๔. ให้ข้อเสนอแนะวิธีการบูรณาการการสอนความปลอดภัยของผู้ป่วย และให้วิธีการค้นหาหนทางที่จะทำให้เหมาะสมกับหลักสูตรที่มีอยู่แล้วของสถาบัน

๕. มีหลักการสอนชัดเจนสำหรับผู้สอนเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย มีวิธีการประเมินนักศึกษาและการประเมินหลักสูตรความปลอดภัยของผู้ป่วย โดย ยกตัวอย่างถึงวิธีการสอนความปลอดภัยของผู้ป่วย

ส่วน B หมายถึง หัวข้อในการสอน มีทั้งหมด ๑๑ หัวข้อเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ป่วย โดยในแต่ละหัวข้อออกแบบให้มีความคิด และวิธีการที่หลากหลายสำหรับผู้สอนและการประเมิน เพื่อให้ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเอกสารการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ บริบท และทรัพยากรที่มีอยู่ ดังนี้

๑. ความปลอดภัยของผู้ป่วย คืออะไร (What is patient safety?)

๒. ทำไมการนำปัจจัยด้านมนุษย์มาใช้จึงมีความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย (Why applying human factors is important for patient safety)

๓. การทำความเข้าใจระบบ และผลของความซับซ้อนในการดูแลผู้ป่วย (Understanding systems and the effect of complexity on patient care)

๔. การเป็นสมาชิกกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ (Being an effective team player)

๕. การเรียนรู้จากความผิดพลาดเพื่อการป้องกันอันตราย (Learning from errors to prevent harm)

๖. การทำความเข้าใจ และการจัดการความเสี่ยงทางคลินิก (Understanding and managing clinical risk)

๗. การใช้วิธีการปรับปรุงคุณภาพเพื่อปรับปรุงการดูแล (Using quality-improvement methods to improve care)

๘. การมีส่วนร่วมของผู้ป่วยและผู้ดูแล (Engaging with patients and carers)

๙. การป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อ (Infection prevention and control)

๑๐. ความปลอดภัยของผู้ป่วย และหัตถการที่รุกราน (Patient safety and invasive procedures)

๑๑. การปรับปรุงความปลอดภัยในการใช้ยา (Improving medication safety)

หมายเหตุ ดังรายละเอียดของคู่มือที่แนบมาพร้อมนี้

Link: <http://www.who.int/patientsafety/education/curriculum/en/index.htm>

เมื่อวันที่๓ มิถุนายน ๒๕๖๑.....

เสนอโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิสร่า จังพานิช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลดาพร ทองสง